У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 152. ВІВТОРОК, 25-го СЕРПНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 25, 1970 No. 152. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 24 серпня 1970

В АМЕРИЦІ

ФЛЬОТА ЗСА ДОМАГАЄТЬСЯ ЧЕТВЕРТОГО атомового літаконосця тому, що СССР почав розбудовувати свою фльоту в такому темпі, як це робили перед другою світовою війною Німеччина й Японія. Літаконосці — це головні ударні рамена фльоти. В найближчих двох-трьох роках число літаконосців американської фльоти зменшиться з 15-ох до 12-ох. Фльота домагається в Пентагоні, в Конгресі і на Національній Раді Безпеки фондів на будову 4-го отомового літаконосця, який мав би коштувати 640 мільйонів долярів і в 1977-му році мав би бути спущений на воду. Ще не знати, яке становище у цій справі займе Уряд президента Ніксона. Секретар оборони Мелвін Р. Лерд ще не схвалив проєкту будувати четвертий атомовий літаконосець.

АЛДЖЕР ГІСС ПРИГАДАВСЯ тепер тим, що приєднався до Американської Унії Громадянських Свобід, з якою домагається скасувати конституційність закону, який заборонює виплачувати ренти тим, які були засуджені за деякі злочини. Гісс понад 14 років працював на урядовому становищі і після того був засуджений за кривоприсягу в 1950 році, бо заперечував, що передав важні оборонні державні документи совєтському кур'єрові Віттакерові Чемберсові. Гісс відбув кару тюрми і тепер, маючи 65 років, домагається пенсії по 61 долярів місячно. Закон не дозволяє давати емеритуру тим, що засуджені та такий злочин, якого допустився Гісс. Він домагається анулювати цей закон.

НА НАРАДАХ В СПРАВІ НАРКОТИКІВ в Ню Йорку твердили фахівці - практики, що апатичні батьки винні більше в тому, що їхні діти вживають наркотиків, як всі продавці цих шкідливих отрут. Координатор нарад Тедді Луїс, казав, що багато дітей, без огляду на їхній вік, хочуть любови від своїх батьків, а дістають від них байдужість, гроші, освіту й матеріяльні речі. Це казав 29-річний колишній споживач героїни. Споживання наркотиків серед шкільної молоді грізне. Парох Католицької Церкви при 113 Східній вулиці Реймонд Генд казав, що 75 відсотків молоді вже „пробували" або вживають наркотиків. Деякі діти витрачають по 40 долярів денно на наркотики.

ЧИСЛО ЗАМОВЛЕНЬ НА ТРИВКІ товари в липні ц. р. збільшилося на 1.9 більйона і становило 31.6 більйона дол. а в червні воно виносило 29.7 більйона. Це було найбільше місячне збільшення від жовтня 1969 р. Число замовлень на тривкі товари є важливим провідним показником, чи економіка активізується. Але у звіті підкреслюється те, що оце збільшення числа замовлень на тривкі товари відноситься в більшій частині до оборонної промисловости, яка „аменирувати" своє запотребування, коли американські війська залишать В'єтнам.

НА ОСНОВІ ТИМЧАСОВИХ ВИСЛІДІВ цьогорічного перепису населення міста Ню Йорк від 1960-го до 1970-го року втратило 10 відсотків населення, і в цьому місті тепер мали б жити мальцо більше, як 7 мільйонів осіб. Представники Міської Управи не хочуть вірити, щоб населення Ню Йорку зменшилося аж на 750,000 осіб. Представники Уряду для перепису населення допускають, що могли при переписі „недорахувати" трьох відсотків населення, і тоді Ню Йорк мав би на 500.000 осіб менше, як в 1960 році. Посадник Ліндзі критикує систему перепису населення, яка допускає такі неточності. Місто дістає від Федерального Уряду допомогу відповідно до числа населення.

У СВІТІ

7 КОМУНІСТИЧНИХ ДЕРЖАВ ВАРШАВСЬКОГО ПАКТУ ПРОГОЛОСИЛИ після конференції їхніх державних і партійних проводирів у Москві спільний комунікат через агенцію ТАСС-а з затвердженням і прославлюванням західньонімецько - совєтського пакту ненагресії, який, мовляв, спричиниться до затвердження миру в Европі та поправи ситуації у всьому світі.

СХІДНО - НІМЕЦЬКИЙ КОМСОМОЛ ВИСЛОВИВСЯ проти будь - яких „поступок" у користь Західньої Німеччини у зв'язку з її пактом ненагресії з Совєтами. Лідер комуністичного німецького комсомолу, Еріх Гонекер, їздив до Москви з Вальтером Ульбріхтом і прем'єром Віллі Стофом і проголосив у своєму органі „Юнге Вельт" критичні на адресу того пакту завваги безпосередньо після повороту з Москви, де всі ті комуністи ніби прославлювали той пакт ненагресії.

ПІВНІЧНА КОРЕЯ ВІДКИНУЛА пропозицію південно - корейського президента Чунг Гі Парка з 15 серпня ц. р., щоб приступити до переговорів про ступневе з'єднання обох частин Кореї, після того, як Північна Корея відмовиться від ворожих дій супроти Південної. Офіційний орган комуністичної північно - корейської партії назвав заяву Чунг Гі Парка „забрiханням" та „обманом".

ЄГИПЕТ НАТАВРУВАВ стежні лети, що їх ЗСА повели над територією Єгипту задля гарантування воєнного перемир'я між Ізраїлем і Єгиптом. Єгипетський офіційний пресовий орган назвав ті лети „шпигунськими". З американського боку стверджено, що ті дуже високі лети стежних літаків „У-2" будуть продовжуватися.

У ПРАЗІ І ІНШИХ МІСТАХ ЧССР МИНУЛИ спокійно другі роковини совєтської інвазії. Згідно з підпільними закликами чеських патріотів переведено в той день, 21 серпня ц. р. бойкот ресторанів, театрів, кінотеатрів і інших розваґових імпрез. Арештовано тільки кількох чужинецьких туристів, які намагалися скласти вінки під пам'ятником св. Вячислава і на могилі студента, який спалив був себе на знак ґротесту проти совєтської окупації.

КОМУНІСТИЧНА АЛЬБАНІЯ СТАРАЄТЬСЯ вийти з міжнародної ізоляції. Вона нав'язала вже повні дипломатичні взаємини з Данією і Швайцарією та намагається поправити культурні й економічні зв'язки з комуністичними державами Болгарією, Румунією і сусідньою Югославією, але також із Грецією і Італією.

ПРОКУРАТУРА В АТЕНАХ ОСКАРЖИЛА Ставроса Ніярхоса, грецького будівельного магната, одного з найбагатших осіб у світі, в убивстві його третьої з черги дружини Євгенії 4 травня ц. р. Спершу грецькі власті прийняли твердження Ніярхоса, що Євгенія померла внаслідку зажиття цілої пляшини наснотних пігулок, але автопсія виявила сліди побиття „й інші познаки насильства". Після смерти Євгенії Ніярхос одружився четвертий раз з американською мільйонеркою Шарлоттою Форд, але після 14 місяців вони розвелися. Ніярхоса все ж не арештували і він, палко заперечивши всі закиди, виїхав свою яхтою в Греції у світ.

У МОНТРЕАЛІ ВІДБУВСЯ КОНҐРЕС ЦеСУС; ОЛЕГ РОМАНИШИН ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Монтреаль (М. С. — телефоном). — У понеділок, 24-серпня, тут закінчився чотирьохденний Конгрес Центрального Союзу Українського Студентства, у працях якого взяли участь понад 200 осіб, в тому 79 управнених до голосування делегатів студентських союзів з Америки, Канади, Аргентини, Англії, Бельгії, Франції та Німеччини. На закінчення Конгресу рішено залишити централю ЦЕСУС на найближчі три роки в Канаді та обрано нові керівні органи із Олегом Романишиним, як президентом, на чолі. На Конгресі були приявні Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді ВПреос. Максим Германюк та особистий репрезентант Архиєпископа Української Греко-Православної Церкви в Канаді ВПреосв. Михаїла о. митроф. прот. Іван Слюзар. Український Вільний Університет репрезентував його пере-обраний ректор проф. д-р Володимир Янів. Секретаріят СКВУ репрезентував його екзекутивний директор д-р Михайло Сосновський, а Український Народний Союз заступав його заступник головного предсідника проф. Іван Телюк.

Конгрес заслухав звідомлень уступаючої Управи ЦЕСУС, яку в роках 1967-1970 очолював д-р Богдан Футей, та перевів дискусію над біжучими проблемами студентського, церковного та загально - громадського життя. Окремі Комісії працювали над темами: 1) Український студентський рух, 2) СКВУ і українське життя, 3) Сучасна Україна і 4) Українські Церкви та екуменічний рух. На окремі теми відбулися панелі та були прочитані дві доповіді: професор К. Савчук доповідав

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ніксон послуговується новою стратегією в контактах із громадянством

Вашингтон. — Герберт Дж. Кляйн, директор комунікаційного відділу в Білому Домі, повідомив про новий спосіб, яким президент Ніксон буде контактуватися з публікою. Цю нову стратегію винайшов директор Г. Дж. Кляйн. Досі Президент повідомляв громадянство про працю й пляни свого Уряду за допомогою пресових представників, акредитованих в Білому Домі. Від якогось часу Президент скликає місцеві пресові конференції, як це було недавно в Ню Орлінсі і в Сан Клементе в Каліфорнії. Одна нова стратегія директора Г. Кляйна представляється так: 1. Короткі інформації для головних редакторів подають члени Президентського кабінету та сам Президент і головні його дорадники, такі, як Генрі А. Кіссінгер, який є асистентом Ніксона в справах безпеки ЗСА. 2. Представники Уряду інформують громадянство про законодатні справи. 3. Висилається окремі інформації до авторів передовиць, радіових коментаторів і телевізійних інформаторів в різних окремих справах, таких, наприклад, як справа чистого й здорового довкілля. 4. Деколи сам Президент звертається безпосередньо до громадянства за допомогою телевізії. 5. Відбуваються і зустрічі Президента з членами пресового корпусу, що постійно перебуває при Білому Домі у Вашингтоні. Кляйн сказав, що Уряд старається добре і своєчасно поінформувати тих, які пишуть передові статті, щоб преса могла вірно з'ясовувати його плян і працю.

Індекс цін в липні збільшився на 0.4 відсотка; інфляція сповільнюється

Вашингтон. — Департамент Праці звітує, що індекс цін в липні ц. р. збільшився на 0.4 відсотка в порівнанні з червнем. але темпи збільшення інфляції сповільнюється, як видко з такого зіставлення: В чотирьох місяцях від листопада 1969 до лютого 1970-го року індекс цін збільшувався пересічно по 0.6 відсотка місячно. В минулій зимі індекс цін збільшувався на 7 відсотків в річному відношенні, а в червні - липні ц. р. цей відсоток становить тільки 4 відсотки в річному відношенні. Та урядові представники заявляють, що боротьба проти інфляції ще не виграна. Індекс цін в липні 1970 становив 135.7 відсотка в порівнанні з пересічними цінами з 1957 — 1959 років, коли він виносив 100. В червні ц. р. індекс становив 135.3. В липні збільшилися були ціни на харчі: яйця, молочні продукти, газоліну, цигарки та часописи. Статистичне бюро при Департаменті Праці стверджує, що в Нюйоркській Метрополії разом із Ню Джерзі індекс цін від липня 1969 до липня 1970-го року збільшився на 7.6 відсотка.

НОВИЙ НАУКОВИЙ ДОРАДНИК ПРЕЗИДЕНТА

На світлині направо д-р Лі А. ДюБрідж — науковий дорадник президента Ніксона. Він залишає свій пост, бо не вдоволений з того, що зменшено видатки на наукові досліди. Зліва д-р Едвард Е. Дейвд, наименований Президентом на наукового дорадника.

Еґню переводить, з місією від Ніксона, подорож по Далекому Сході

Ґуам. — Віце-президент Спіро Еґню переводить тепер подорож по Далекому Сході,де він, упродовж 9-ох днів, відвідає Південну Корею, Південний В'єтнам, Тай (Сіям) і Тайвань (Формоза). Безпосередньо перед своїм відлетом Еґню нараджувався довго з президентом Ричардом Ніксоном, державним секретарем Вілліямом Роджерсом і дорадником Президента Генрі Кіссінґером в літній резиденції Ніксона у Сан Клементе в Каліфорнії. Головна місія Еґню — з'ясувати проводирям тих країн дійсне значення так званої доктрини Ніксона, яка вимагає від далекосхідніх держав, щоб вони більше уваги прикладали до самооборони; ЗСА будуть далі „приявними" на Далекому Сході, але помагатимуть тамошнім своїм союзникам зброєю, вирядом і грішми, а не воєнками. На пресовій конференції, яку Еґню відбув в минулу неділю в дорозі до Південної Кореї, він підкреслював конечність зберегти в Камбоджі антикомуністичний режим Лона Ноля та вказував на небезпеки, які погрожують у випадку захоплення Камбоджі комуністами. Він згадував, що між Південним В'єтнамом і Камбоджею є довгий на 600 миль кордон і тому, у випадку, коли б Камбоджа стала комуністичною, постала б велика загроза для американських військ у В'єтнамі, був би загрожений плян „в'єтнамізації" тамошньої війни і треба би припинити відкликування з В'єтнаму американських військ. Тому Еґню підкреслював потребу допомоги Камбоджі в її обороні проти комуністичного наступу, але не сказав нічого про можливість висилання знову туди американського війська. Нав'язуючи до постанови Сенату з минулої п'ятниці про заборону фінансування чужих добровільців для війни в Камбоджі, Еґню висловив надію, що Палята репрезентантів тієї постанови не заверджить та, у випадку, коли б та постанова таки стала законом, Уряд має різні можливості грошово допомагати союзникам. С. Еґню потвердив, що ЗСА відкличуть з Південної Кореї 20.000 війська, з-посеред 64.000, та що дадуть Південній Кореї відповідну рекомпенсату.

Ізраїль делеґував до переговорів з арабами міністра Аббу Ебана

Єрусалим. — Ізраїльський уряд, який нараджувався 6 годин над справами війни-миру з арабами, делегував до переговорів з арабами за посередництвом шведського дипломата Гуннара Яррінга свого міністра закордонних справ Аббу Ебана. Водночас Ізраїль погодився, щоб ті переговори розпочалися в Ню Йорку. Але Ебан прибуде до Ню Йорку в другій половині вересня, на нову сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, а до того часу переговори вестиме заступник Ебана, ізраїльський амбасадор в ОН Йозеф Текоах. Ті переговори мають розпочатися в цьому тижні. На тому засіданні ізраїльської ради міністрів були приявними також амбасадор Ізраїлю в ЗСА ген. Іцак Рабін і шеф штабу ген. Вар Лев і тому газети припускають, що обмірковувано там не тільки проблеми, пов'язані з воєнним перемир'ям і миром, але також з можливістю відновлення воєнних дій, коли впродовж трьох місяців не буде ніякого поступу в напрямку до замирення.

У Тант перестерігає проти лих, що загрожують людству

Оттава, Канада. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант виголосив в минулу неділю 23 серпня промову на 14-му Світовому конгресі світових федералістів в Оттаві, Канада, на якій прибуло 500 делегатів з 50-ох країн. Він перестерігав проти трьох, за його думкою, найбільших лих, які погрожують катастрофою людству: перенаселення світу, занечищення природи та зросту виниущувальної зброї. На переломі цього й наступного сторіччя світ нараховуватиме 6 більйонів людей, — повітря і води будуть занечищені до загрозливого для життя всіх створінь ступня, а небувалий розвиток техніки спричає зростові магазинів зброї на масове винищування. Тому У Тант закликав, щоб не ступати давноминулими стежками думання про необмежену ніким і нічим державну суверенність держав та щоб сприяти в більшій мірі федералістичній концепції. У Тант суґерує, щоб у тому напрямку реорганізувати Об'єднані Нації і що скріпити Міжнародний Трибунал Справедливости в Гаазі, рішенням якого повинні підпорядковуватися всі держави. — Світові федералісти — це приватна організація, президентом якої є Норман Казінс редактор часопису „Ню Поркер".

Українська Громада у Вилимантику відзначила 20-річчя трьох організацій

Вилимантик, Конн. — В суботу, 15-го серпня, місцева Українська Громада відзначила 20-річчя трьох місцевих організацій: Відділу УККА, Осередку СУМА та Відділу „Провидіння". З цієї нагоди напередодні був Благодарственний Молебень, що його відслужили о год. 4-ій по полудні в місцевій українській католицькій церкві парох о. Андрій Назаревич та о. Петро Огірко з Колчестеру. Вечором в приміщенню місцевого Українського Народного Дому відбувся ювілейний бенкет, що його після проведеної о. А. Назаревичем, молитви започатковано співом американського гимну. Бенкет відкрив голова Відділу УККА М. Тимків, а проводив ним інж. Ол. Пришляк з Гартфорду. Відчитано привітання від губернатора Джана Демсі, а особисто вітали приявних посадник міста Алфред Новел та інші міські репрезентанти. Ювілейні промови виголосили екзекутивний віце-президент УККА Осип Лисогір, головний секретар „Провидіння" Степан Спринський та від Головної Управи СУМА п. Олещук. У мистецькій частині програми виступали дівочий квартет Осередку СУМА в складі: Мирослави Кульматицької, Марії Шулевської, Анни Стецишин та Ірини Здирко, і бандурист Роман Левицький. Кінцеву молитву провів о. Петро Огірко і бенкет закінчено співом українського національного гимну. Опісля відбувся баль.

ПРОФ. ВОЛ. ЯНІВ ПЕРЕОБРАНИЙ НА РЕКТОРА УВУ

проф. д-р Вол. Янів

Мюнхен. — Професорська Рада Українського Вільного Університету, перевела на своїй сесії в дні 18 серпня ц. р. вибори керівних органів УВУ і переобрала на ректора цієї української високошкільної установи в Німеччині дотеперішнього ректора проф. д-ра Володимира Янева. На проректора переобрано проф. д-ра В. Орелецького. Без змін залишився також Деканат Філософічного Факультету — Декан: проф. д-р Н. Полонська - Василенко, продекан: проф. д-р О. Кульчицький. Деканом Факультету Права й Суспільно-економічних наук став проф. д-р З. Соколюк, а продеканом д-р Г. Горн. Відбулася сесія Професорської Ради УВУ під кінець літніх семінарів та після влаштованих цим Університетом Високошкільних Літніх курсів Українознавства. Під час сесії професорська Рада прийняла до відома звіт уступаючих Органів за час 27 квітня 1968 до 15 червня 1970 р. Звітування було облегшене фактом, що на Раду підготовлено нове число Бюлетеню УВУ із точним друкованим звітом.

Із замітніших досягнень УВУ в часі каденції — це розбудова авдиторного навчання в 1969 р., порівняно із попереднім роком подвоїлося число викладачів, при чому дуже важливим моментом було, що декілька викладачів приїхало з-поза океану; потроїлося число студентів та курсантів, збільшилося кількість викладових годин, тощо. Дуже поважно виглядала видавнича діяльність: і 8 томів із 97 аркушами друку, при чому відновлено видавання скриптів, які не виходили 13 літ. Деякі монографії вийшли по-німецьки, і плянується взагалі видавати наукові праці у чужих мовах. Відновлено видавання Бюлетеня, якого вийшло 8 чисел, що спричинилося до пожвавлення співпраці із Делегатурами у ЗСА, Канаді й у Франції. Дуже жвавий був зв'язок із пресою: 6 Прес - Бюлетенів, 6 пресових інформацій, численні статті професорів та учасників курсів.

В намаганні статися духовим осередком, УВУ організує товариство алюмнів, в часі поїздки Ректора по ЗСА та Канаді на весну ц. р. основано клітини алюмнів та прихильників УВУ у 12 містах Америки та Канади. Скріплено зв'язок з студентством, і вислідом тої співдії була організація Конгресу ЦЕСУС-у у 1969 р. у Мюнхені, що спричинилося до численної участи студентів у Курсах Українознавства. Проф. Янів зараз після Професорської Ради відлетів до Монтреалю на новий Конгрес ЦЕСУС-у, щоб спільно обмірковувати, як УВУ та ЦЕСУС відзначать разом 50-ліття обидвох Установ.

Відбуваються прелімінарні вписи на Український Курс в Гарварді влітку 1971 року

Кембридж, Масс. — Комітет Українських Студій під проводом проф. д-ра О. Пріцака при Гарвардському Університеті проголосив прелімінарні, підготовні вписи бажаючих студіювати на Українському Курсі влітку в 1971 му році. Бажаючі мають прислати заяви до вересня 1970 року. Формулярі - аплікації для складання заяви про вступ на курси можна одержати, пишучи на адресу: Committee on Ukrainian Etudies, 1737 Cambridge Street, Room 208, Harvard University, Cambridge, Mass. 02138. На цю ж саму адресу треба по змозі скоріше висилати готові заяви про вступ на Український Курс. Комітет Українських Студій інформує, що потрібно мінімум 20 зголошень, щоб такий Курс відбувся. Якщо до 30 вересня ц. р. надійде 20 або більше заяв, то літній Український Курс у 1971 обов'язково відбудеться, і тоді можна буде надсилати заяви й на початку 1971 р. В запитнику - формулярі є питання, крім прізвища й адреси, про попередні студії аплікашта, про його професію, про знання української мови, про його готовість студіювати в літні - серпні 1971 р. українську історію, мову й літературу; вся програма дасть студентові 8 кредитів. Коли б до 30 вересня ц. р. не надійшло достатньої кількости заяв, то в кінці року всі аплікашти будуть повідомленні про несклинання курсу, що було б втратою великої нагоди для всієї української громади, зокрема для студентів.

На Пластовій Оселі „Вовча Тропа" відбуваються „Стежки Культури" ч. 4

Іст Четгем, Н.Й. (Д.К.). — На Пластовій Оселі „Вовча Тропа" відбувається вже четвертий раз спеціялізаційний пластовий табір для старших пластунок і юначок. Цей табір організувала і провадить Плем'я пластунок „Перші Стежі". Він розпочався 15-го серпня і триватиме до 29-го серпня. В таборі беруть участь 29 пластунок з таких осередків: Торонто, Боффало, Дітройт, Клівленд, Ню Йорк, Джерзі Сіті, Нюарк, Ню Гейвен, Трентон, Балтимор, Вашінгтон та одна студентка з Европи. Праця провадиться цілим табором та гуртками зацікавлення при допомозі запрошених прелеґентів, відомих діячів української культури та професіоналістів поодиноких ділянок. Всю увагу присвячується темам української культури, як музика, література, малярство, театр, архітектура, журналістика, народне мистецтво, кіномистецтво. В програму входять теж прогулки на концерти в околиці Тенглевуд, огляди мистецьких виставок та відвідини театрів. Табір відбувається під проводом комендантки Люби Крупи з Трентону та команди, в склад якої входять Богдана Волянська, Марійка Гафткович, Оксана Процик, Ніля Чума, Ірина Строїч і як прелеґенти Катерина Довбенко, Наталія Соневицька, Ярина Турко — члени Племени „Перші Стежі".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Рівні права для жінок

Здавалось би на перший погляд, що нічого говорити про нерівність між мужчинами й жінками у другій половині XX сторіччя, за вийнятком хіба дуже відсталих у світі країн. Зокрема, здавалось би, що анахронічною є вже проблема громадсько - політичної рівности людей за їх статтю, коли Енджі Врукс з Ліберії є президентом Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, Індіра Ганді — прем'єром Індії, Голда Меїр — прем'єром Ізраїлю та Сірімаво Бандаранайке — прем'єром Цейлону, коли навіть муринки з нюйоркського Вруклину мають свою конґресменку Ширлі Крісгольм, а сенаторка Маргарет Смит з Мейну відома з своїх відважних і непопулярних виступів. Нічого й говорити про ролю жінок у сучасній науці, літературі й різних родах мистецтва.

А втім, мало-хто, мабуть, знає, що в різних стейтах Америки все ще існують взаємосуперечні закони щодо жінок. Деякі з них радше охороняють жінок, як їх кривдять. Ось так, наприклад, у стейті Юта не вільно вимагати від жінок, щоб носили на праці тягар більший, як 15 фунтів. На це один коментатор слушно завважив, що 6-місячна дитина здебільша важить більше. У Мессачузетсі робітниця вже може носити 50-фунтовий тягар. Але у Каліфорнії жінка мусить мати окремий судовий дозвіл на заснування чи ведення власного торговельного підприємства, хоч би харчової крамниці. Є стейти, в яких жінки можуть бути кельнерками, але не вільно їм бути бартендерками. Буває теж таке упривілеювання жінок, як обов'язок чоловіка платити відшкодування розведеній жінці, хоча вона бездітна і здатна фізично й умово заробляти на життя.

Фактом є, що існують в Америці жіночі організації, які все ще борються за здобуття рівности для жінок у різних ділянках життя і, наприклад, Крайова Організація Жінок, за ініціялами НОВ, пропагує провести 26 серпня ц. р. страйк усіх жінок в Америці, включно з хатніми господинями, задля такої демонстративної підтримки Додатку до Конституції про „Жіночу рівність". 10 серпня ц. р. Палата Репрезентантів схвалила такий Додаток 350 голосами проти 15, і тепер він опинився в Сенаті, в його Правничій Комісії. Припускають, що Сенат схвалить його, але із докладнішим уточненням, аніж це зробила нижча Палата Репрезентантів, яка обмежилась одним реченням: „Рівности прав за законом не можна заперечити ані обмежити в З'єднаних Стейтах чи будь-якому стейті з уваги на стать". Коли ж Сенат будь-що змінить у тій стилізації, то справа перейде до конґресово - сенатської Комісії на узгіднення, а її голова, конґресмен Емануел Селлер з Ню Йорку, напевно похоронить його: відколи він став конґресменом 21 рік тому, ані разу не перевів так званого переслухання, себто не започаткував процедури, потрібної для схвалення проєкту. А взагалі ця справа в різних стилізаціях товчеться в Конґресі 47 років. Але у Палаті Репрезентантів є тепер 10 конґресменок. Одна з них проти того Додатку, однак 9 заповіли, що будуть таки боротися за його схвалення. Тоді треба ще буде, щоб щонайменше 38 стейтових леґіслятур прийняли той закон, поки він стане новим зобов'язуючим Додатком до Конституції.

Покищо справа знову заактуалізувалась, і на сторінках преси ведеться палка дискусія про різні її аспекти. Всі погоджуються, що не йдеться про те, щоб „рівність" жінок із мужчинами перечувала фізичні й біологічні різниці між ними й доводила до аномалії, існуючої в Совєтському Союзі, де жінки виконують також непосильну для них фізичну працю при будові домів чи праці в копальнях. Ідеться про те, щоб жінки, які виконують однакову з мужчинами працю у промислі чи в різних установах, та ще й мають однакову фахову освіту, не були щодо платні дискриміновані тільки тому, що вони — жінки, і щоб не відмовлюванно праці жінкам тільки тому, що вони — жінки. А це найчастіше й найбільш несправедливе явище. Повне зрівняння в правах і обов'язках громадян без уваги на їх стать логічно накладало б на жінок обов'язок військової служби. Конґресменка Марта Райт Гріффітс, адвокатка за фахом, твердить, що поки спонзорований нею закон про рівність жінок стане конституційним Додатком — в Америці напевно не буде загального обов'язку військової служби, а буде армія за добровільним зголошенням, і тоді жінки зможуть, як схочуть, також зголошуватись...

Згаданий угорі конґресмен Селлер може й має рацію, що „рівними в правах є тільки мерці у збірній могилі". Але існують нерівності в громадсько - політичному житті, в законодавстві і світі праці, що їх треба вирівнювати. І коли на такій нерівності несправедливо терплять жінки — то треба таку несправедливість законом зліквідувати.

В. Ткач

МОСКОВСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ДОГОВІР

Мюнхен. — Як ми передбачали в попередніх статтях, договір поміж Москвою і Бонном став доверщеним фактом. Питання тільки: чи підписання договору означає успіх східньої політики західньонімецького соціялістично - ліберального уряду? Отже, є всі дані твердити, що договір заключено тому, що його потребувала Москва. А тому це успіх не західньонімецької, а московської дипломатії.

Вражає не самий факт позитивного завершення німецько - совєтських переговорів, а той величезний пропаґандивний галас, який з приводу заключення договору зчинила деяка західньонімецька преса. До Москви підписувати договір полетів не лише міністер закордонних справ Шеель, але й голова уряду Брандт. І чого тільки не писалося й не показувалося в телевізії про побут німецької делеґації в Москві! Прихильна Брандтові преса писала й пише не тільки про „нову добу" і перспективи тривалого миру в Европі та всебічну співпрацю Західньої Німеччини з СССР, але занотувала кожну усмішку, кожний жарт кремлівських вельмож, описувала люксусові залі колишніх царських палаців, захоплювалася навіть „водкою" і кримським шампаном та кав'яром... Немовбито якимсь чудом умить віджили всі колишні і призабуті русофільські настрої німецького суспільства, що міцно закоренилися в ньому ще з часів Бісмарка. Спостерігаючи всю цю справді таки „гістерику", ставало... моторошно, щоб не вжити „недипломатичного" вислову — гидко...

Отже, та частина німецького суспільства, яка позитивно сприйняла факт підписання договору з Москвою, задивляється на нього не на як лише відпруження й уникнення небезпеки війни, але як на початок всебічної співпраці з СССР, головним чином у господарській ділянці. Цікаво, що й прихильна до договору преса стверджує, що Москва потребувала цього договору, бо господарство СССР переживає кризу і може з неї вийти тільки з допомогою капіталістичних держав Заходу. Де ж тоді „успіх" уряду Брандта, якщо він пішов лише на те, що було потрібне Москві?!

Можна дивуватися легковірності деяких німців, які приймають всі зобов'язання совєтів за чисту монету. Невже ж, справді, вони відразу забули всю перфідну політику Москви і справді вірять у те, що Москва кардинально змінює свою настанову. Приходиться пригадати ті часи, коли американський президент Рузвелт повірив, що й сам Сталін „уже не той" і що після війни СССР буде жити в мирі із західнім світом...

Те, чого ми є свідками тепер у Німеччині, справді може цілковито змінити світову політичну ситуацію. Бо як не запевняв би Брандт і його прихильники, що вони залишаються вірними західнім союзникам, усім ясно, що Німеччина стає на небезпечний шлях все більшого наближання до сфери впливу СССР. Бо ж яким чином можна погодити між собою два факти: з одного боку далі триває стан конфлікту поміж Заходом на чолі з Америкою і Сходом на чолі з СССР (а цей стан конфлікту таки триває — що б там не говорили про те, ніби „холодна війна" вже давно скінчилася), а з другого боку один з найважливіших членів Заходу, Німеччина, входить у тісну співпрацю з СССР в ділянках господарській, технічній і т. п. Це створює для Заходу ще тяжчу ситуацію, ніж тоді коли на свою руку почала пробувати досягти „відпруження" з Москвою Франція де Голля. Але тепер, власне, ніхто інший, як Франція кривим оком дивиться на залицяння поміж Бонном і Москвою. Бо справжнє наближення поміж СССР і Німеччиною — це передусім загроза для Франції. Але, на жаль, не тільки для неї: якщо теперішній совєтсько-німецький договір обернеться з часом у якесь новітнє Рапалльо, тоді ціла Европа раніше чи пізніше дістанеться під геґемонію СССР, а значить наблизяться і мрії Москви про опанування цілого світу...

В якому напрямку піде розвиток подій, це залежить від багатьох факторів. Насамперед від самої Москви. Якщо їй потрібна „передишка" не на кілька років, а на довший час, тоді вона напевно далі йтиме на різні „поступки", щоб приспати чуйність „капіталістичного" світу. Отже, буде багато залежати і від цього „капіталістичного" світу: чи він гратиме на руку Москві і спокійно придивлятиметься поступові совєтсько - німецької співпраці. І залежатиме також дещо від того, чи в самій Західній Німеччині знайдуться сили, які потраплять змінити сучасну політику уряду Брандта.

Перших кілька днів після підписання договору християнсько - демократична опозиція до уряду Брандта була немовбито приголомшена. Тепер вона починає поволі приходити до себе і заповідає дальший спротив як самому договорові (шляхом недопущення до його ратифікації в парляменті), так і всій східній політиці Брандта. Найрішучіше і тепер висловлюється колишній міністер фінансів Штравс. На його думку, Москва пішла на договір тому, що очікує від нього: кінця всіх визвольних рухів у сфері своїх впливів; забезпечення запілля в діях супроти Китаю; такої господарської допомоги, яка уможливила б Совєтському Союзові виграти перегони з Америкою в ділянці стратегічної зброї.

Ці твердження Штравса настільки ясні, що не потребують коментарів. Проте, невідомо, чи провідникам опозиції пощастить повести за собою більшість у парляменті і, найголовніше, в німецькому суспільстві. Пропаґанда за наближення з Москвою така сильна, що нею, мабуть, загіпнотизовані маси німецького народу.

Договір відкриває дорогу західньонімецькому урядові до порозуміння з урядами у Варшаві і Празі. Але тут є, так би мовити, два боки медалі. Кожний поляк привітає визнання західніх кордонів Польщі на Одрі і Ніссі, а кожний чех із задоволенням почує, що Німеччина назавжди зрікається т. зв. Судетенлянду. Інакше, однак, сприймають чеські і польські патріоти факт наближення і співпраці поміж Німеччиною і СССР. Це сприяє лише комуністичним режимам у Польщі і в Чехо - Словаччині. Але це допомагає й Москві тримати ці країни в стані своїх васалів. І тому в Польщі і Чехо-Словаччині прирівнюють напевно договір Брандта-Косиґіна до договору Ріббентропа - Молотова... Дехто з німців щодо договору наставлені неґативно і мелянхолійно передбачають такі часи, коли на допомогу совєтам для „усмірєнія" Чехо - Словаччини мусітимуть іти не тільки військові частини Східньої Німеччини, як це було два роки тому, але також і військо Західньої Німеччини...

Щодо України, то для неї взагалі немає місця в цьому захопленому хорі похвал для нової політики наближення з Москвою. Говорять і пишуть тільки про Росію, росіян, російське господарство, російську культуру, російські звичаї... СССР — це тільки Росія! Цікаво затямити, що німецький соціяліст Брандт зовсім не думає про ті страшні кривди, що їх заподіяла Україні гітлерівська Німеччина. І не думає також про те, що, підписуючи договір з Косиґіним і збираючись рятувати збанкрутоване господарство „Росії", він тим самим продовжує політику Гітлера, допомагаючи Москві тримати в колоніяльній залежності український й інші поневолені народи.

о. Василь Стебельський

ДО „ДІЯЛОГУ МІЖ БРАТАМИ" — ПРО „ГРЕКО-КАТОЛИКІВ"

Здавалося б, що це слово сьогодні не повинно бути для нас, українців, якоюсь проблемою. Бо на цю тему писали вже багато в різних часописах і виданнях. Тим часом так воно не є. Мабуть тому й запитує Православний Брат, чому Українська Греко - Католицька Церква змінила свою назву, тобто на УКЦ — без додатку „Греко". І правильно вияснює п. І. Червенський, що ця назва не наша, а накинув її нам чужий, австрійський уряд. („Свобода" з 5 серпня ц. р., ч. 138). В числі ж 144 з 13-го ц. р. п. Любомир Калинич намагається порівняти вислів „греко" — до „римо", додаючи, що „всі римо-католики всіх національностей не добачають дивовижности у „римо - католицькій" назві їхньої Церкви". Виходило б, що бодай посередньо оправдує чужу нам назву. В тому він не є одинокий. І тому цей вислів є нашою проблемою. З тієї причини й пишеться цей коментар.

Хибне порівняння — шкідлива прив'язаність

Багато українських мирян, між ними навіть високоосвічені особи, звикли називати себе „греко - католиками". Та й поміж українськими священиками знайдете ще таких, що пишуть — „наша греко - католицька Церква" чи „парафія" або — „ви, греко - католики", і т. д. Так називали себе без більшої шкоди в рідному краю наші люди і такими звали та ще й тепер звуть себе в Америці. І в цьому наша сумна проблема, що багато з них не добачає, що цей додаток „греко" не лише не потрібний, що він баламутний, а найголовніше для нас він шкідливий. Передусім, вислів „греко" не є відповідником до „римо". Колишньої Римської імперії не порівнюється з італійською, а візантійської з грецькою. Тому, коли, наприклад, католик латинського обряду назве себе чи когось іншого „римо-католиком", то ніхто не буде утотожнювати його з італійцем католиком. Натомість для пересічного американця „ґрік - кетолік" з найбільшою правдоподібністю є католик грецького походження або національности. Що так воно є може переконатись кожний з дуже багатьох фактів.

Факти — дійсні епізоди

Кожний душпастир має проблеми з переходом деяких молодих парафіян на латинський обряд. Чи знаєте, яку причину подавали вони ще тому 15 років? — „Я хочу змінити обряд, бо в нашій церкві не розумію „ґрік". Відвідайте шпиталі, а в них хворих, поговоріть з ними і відкриєте, що вони „греки" з Галичини. Як це можливе? А послухайте як.

В околиці твердого вугілля є тепер наших 27 парафій. (Давніше було їх дещо більше, але закарпатські парафії до нас не належать, а деякі перейшли на російське православ'я). По містах і містечках живуть люди різних національностей: ірляндці, поляки, литовці, німці, словаки, „росіяни", а українці 25 років тому ще не було, були тільки „руснаки" чи русини, знані іншим як „ґріки". Кожна римо-католицька парафія була знана з своєї національности. Але не ми, українці. Бо наші люди приїхали з Австрії, з Польщі, Росії, з Литви. Ніхто з України...

І тепер разважте добре... В різних містах виходять часописи. В місті П. виходить часопис, що його отримує коло 29 тисяч родин. А читає його щоденно яких сто тисяч осіб. Кожного тижня хтось родиться, хтось умирає чи жениться. Про те є вістки в цьому часописі.

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

ЛІТНІ ВИДИ АЛЕРҐІЇ

Крім згаданих нами недавно рослин, які, особливо влітку, можуть уражати алерґічних людей, попаривши їм шкіру та викликавши гострі реакції, є й інші рослини, передусім деякі види овочів, городини та ягід, які споживаються цією порою в більших кількостях.

Серед таких рослин, які ростуть у середніх та північних стейтах Америки і можуть викликати в людей алерґічну реакцію, треба згадати деякі види слив, абрикоси, кавуни та дині. Серед ягід найчастіше викликають реакцію полуниці, малина та ожина. З городини — це найчастіше помідори, рідше огірки, буряки, цибуля та салата. Цитрусових овочів тут не беремо під увагу, бо це південні овочі і про них ми свого часу писали. Найрідше викликають реакцію груші та яблука.

Симптоми алерґічної реакції на овочі та ягоди можуть бути двоякі: шкірні висипки у вигляді кропивянки з помітним свербінням та місцевим набряком шкіри у формі невеликих блідих плямок з червоним довкіллям та розлади травлення. Ці останні — рідші, і лише деякі люди мають помітні розлади, а більшість алерґічних людей відчувають тільки тимчасову „нестравність". Шкірні висипки — часті, вони появляються по цілому тілі з меншою або більшою інтенсивністю, можуть „переходити" з місця на місце, себто зникати в одному, а появлятись в іншому. Відрізнити їх від місцевої алерґії, яка викликається, наприклад, трійливою кропивкою, хемікалією тощо — доволі легко, бо звичайне подразнення шкіри, як правило, появляється лише у подразненому місці, а реакція від харчів, в тому числі й від овочів, завжди дає висипку по цілому тілі. Вона не мусить обсипати набряком цілу шкіру, але має тенденцію появлятись скрізь „без причини", викликаючи свербіння. Найчастіше появляється на обличчі, шиї, грудях та череві, рідше на руках та ногах. В останньому випадку пальці та стопи дошкульно набрякають і сверблять без наявної шкірної висипки.

Такі реакції рідко вимагають постійного лікування, хоч у гострих випадках потрібно приписаного ліку, щоб заспокоїти реакцію. Це особливо відноситься до людей, які, крім висипки, мають також симптоми нежиту, а то й приступи астми. Звичайно при менших реакціях симптоми зникають протягом дня або двох, якщо, очевидно, не споживати далі тих самих овочів чи ягід. Дослідити таку алерґію також не важко: виключати з дієти окремі групи овочів чи городини, міняючи їх, а тоді обсервувати, коли і після яких овочів появляється реакція. Дослідивши — виключити ці овочі із споживання. В сьогоднішніх часах є доволі різних овочів чи городини, якими можна заступити шкідливі.

Інший вид літньої неприємности — це сінна гарячка, але про неї ми вже писали літньою порою в минулих роках. При нагоді до неї повернемось.

НОВЕ ПРО АСПІРИНУ

Газета „Медікел Трібюн" принесла минулого місяця цікаві дані з обсервації над аспіриною. Про ці дані інформовано на 54-му з'їзді Американської Федерації Т-в Експериментальної Біології, хоч вони стосувались обсервацій передусім над експериментальними тваринами.

Обсервації над тваринами, яким вводилось аспірину, виявили, що у таких тварин процес т. зв. тромбози або кровозціплення сильно обнижується. Якщо експериментально витворювано в таких тварин згусток крови, то фактичне кровозціплення мало місце лише у 2% тварин замість очікуваних 29% до 43%. Відповідна доза аспірини не допускала у таких тварин до витворення тромбози.

Досліди показали, що аспірина в цьому випадку мала вплив на кров'яні платівки-тромбоцити, сповільнюючи їх дію в процесі зціплення крови. Дальші, але далеко менші розміром, обсервації показали, що й у людини відбувається подібний процес під впливом аспірини.

Проблема вживання аспірини для затримання процесу витворення тромбози в судинах вимагає ще багато студій та дослідів, але вже відкрито новий шлях для шукання ліків, якими можна було б поборювати кровозціплення. До цього часу у випадках тромбози вінцевої артерії серця, мозку, судин кінцівок і т. д. вживається т. зв. антикоаґулянтів, але не виключене, що аспірина або подібний до неї препарат виявиться безпечнішим, а то й кращим, як деякі антикоаґулянти, що іноді дають небажані ускладнення.

НАША ПОШТА

ВШП М. Н., Честер, Па. Не варто самому лікувати підшлункову залозу. Ліків без рецепти для такої цілі нема. Часто лікарі приписують „Панкреатін" при нестравності білків та товщів, „Такадіястазу" при бурхливому розладі травлення вуглеводанів та різні інші ліки. Найкраще звернутись до лікаря по рецепту, щоб вияснити передусім, в якому відношенні залоза не працює.

ВШП М. В., Віндсор. На жаль, не відповіли ми Вам та десяткам інших читачів. Наша колюмна появляється тепер не щотижня, а щодругий тиждень, і це не дає змоги задовольняти всі запити.

Іван Білоус

ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА І ДВОМОВНІСТЬ УЧНІВ

(2)

Щодо праці учнів, то виразно виділяються три групи. Від I до IУ кляси учні працюють, пильні, цікаві, з ними легко працювати. Від У до УШ кляси учні стають повільніші, деколи недбалі, необов'язкові, і в тих клясах тяжко вчити, тим більше, що в них дуже поширений матеріял. Від кляси IX до XI учні дуже змінюються. Беруться щиріше до праці, а коли зближається рік матури, беруть науку дуже серйозно. Вчителі використовують той стан і влаштовують поза шкільною наукою семінари, на яких повторюють цілість матеріялу.

На моє прохання одна учителька описала мені, як вона працює над мовою в трьох вищих клясах. Нема місця, щоб цей опис передати, але напевно таких метод не стосує американська школа. Наші вчителі працюють українським серцем для українських дітей, а це — одна з найкращих метод. Учительство рідних шкіл не живе тільки тим, що було добре колись, але старається пізнати, що є доброго тепер. Бюлетень Шкільної Ради „Рідна Школа" подає часто добрий новий матеріял з педагогіки. Однак, на мою думку, найбільше користи дають добре запляновані педагогічні конференції. На жаль, буває їх мало. Брак матеріяльних засобів на покриття коштів. Може допоможе Рідношкільний Фонд, який тепер розбудовуємо.

„Програми навчання Шкільної Ради вже свою ролю зіграли", — пише один з авторів. На нашу думку, тепер обов'язуючі програми добрі, вони максимальні, але еластичні рівночасно. Менші школи з сполученими клясами не в стані матеріял вичерпати, і про це на вступі програми говорять. Програмова Комісія, створена на СВОС у 1967 році, поробила поправки до теперішніх програм, але великих змін не внесла. Про уніфікацію програм для всіх шкіл у вільному світі не можна нічого сказати, бо коли ми можемо перевести організацію наших шкіл за одним взором, то програми лежать ще дальше.

Обидва автори присвятили багато уваги справі підручників. Підручник — це той варстат, на якім учитель не тільки вчить мови, але й вирізьблює душу та серце учня. Деякі наші підручники є тяжкі, може, не так мовою, як тематикою. До мови ставимо великі вимоги, але коли тематика книжки для учнів нецікава й неприступна то це вже гірша справа. Шкільна Рада видала недавно III і IУ читанку, а тепер в опрацюванні У і УI читанки. На книгарськім ринку шкільних підручників є шість книжок, що їх опрацювала сл. п. Марія Дейко. — Буквар. „Рідне Слово", „Волошки", Рідний Край", „Євшан - зілля" і „Про що тирса шелестіла". Світова Координаційна Виховно - Освітня Рада поручає ті книжки до вжитку в Рідній Школі у вільнім світі. Школи в ЗСА працюють, за малими вийнятками, на підручниках Шкільної Ради УККА. Авторка пише, що її книжки призначені для дітей, що живуть на чужині і є сьогодні двомовні. Це підкреслює ред. Полтава у своїй статті.

Знаю підручники М. Дейко і ніяк не розумію, чому ті підручники для двомовних дітей. З чого це пізнати? Чи тому, що там підкреслені малознані слова, чи тому, що там є українсько-англійський словник? А які мали б бути підручники для українськомовних дітей, що мають кілька годин навчання на тиждень? Чи можна ми вивчили протягом року мививчили протягом року кілька соток слів? Крім шкільних книжок діти читають ще деякі журнали і домашню лектуру. В підручниках М. Дейко є нові і добрі речі, наприклад, мовно-граматичні вправи. Шкільна Рада видала ті вправи осібними книжками. Добрі є п'єски, бо вчитель не потребує їх шукати по різних журналах.

Я говорив з учителями шкіл про українсько - англійський словник і майже всі вони вважають, що словників непотрібно поміщувати в підручниках. Ми вчимо українську мову, то чому з помічччю тої мови не пояснюємо дітям того, чого вони ще не знають? У шостій клясі я опрацював байку Глібова „Жаба та віл" і зі здивуванням переконався, що нічто в клясі не знав, що це таке віл. Чи було б щось легше, якби сказати дітям „окс"? Чи на цьому була б зискала українська мова? Кількома питаннями я дійшов, що діти знають, що то є бик, а від бика до вола дуже близько. На мою думку, англійською мовою треба послуговуватись в дуже тяжких випадках, а доходити до чогось незнаного треба з помічччю нашої мови.

Підручники М. Дейко затяжкі, і я певний, що незабаром учителі будуть про це говорити. Я знаю школи, що впровадили були „Волошки", але вернули назад до Романенчука. У М. Дейко видно велике старання злегшити мову, але матеріял здебільша затяжкий. Візьмім підручник „Євшан-зілля" для IУ кляси. В нім, між іншим, є такі розділи: Наші предки, Княгиня Ольга, Король Данило, Петро Конашевич - Сагайдачний, Б. Хмельницький, І. Котляревський, УПА, Донбас. Або в читанці „Рідний Край" для III кляси про гетьмана Мазепу і бій під Полтавою. Чи 11-12-літні діти зрозуміють геройство Карпатських Січовиків, якщо вони не знають історії Закарпаття? Або чи треба описувати для тих дітей „Базар", найбільше понуру картину наших визвольних змагань? Патріотизм нашої молоді на чужині не покривається з патріотизмом старших.

Навчання історії України в наших школах починається в п'ятій клясі і розтягається аж до восьмої. Ще раз повторюємо її на вищих курсах. Коли в читанках знаходимо легкі історичні оповідання, які в'яжуться з обов'язковим матеріялом з історії, це помагає вчителеві, але попереджати матеріял на три роки — це для тих учнів понад силу. Ми мааємо труднощі в нижчих клясах з мовою. Чи ми думаємо труднощі в нижчих мо шкільні підручники тяжким матеріялом? Ми, старші вчителі, пам'ятаємо читанки Матвійчука на рідних землях. Порівняймо їх нашими і порівняймо мову тих і наших дітей.

У читанках нема майже нічого з життя нашої молоді у вільному світі. Ми мусимо погодити одне з другим і сказати дещо про край нашого поселення, який наша молодь уважає своєю батьківщиною. Дуже мало виховного матеріялу мають читанки. В краю ми звертали на це велику увагу, а тут повинні робити це тим більше. Наші підручники своїм матеріялом повинні помагати нам виробляти характер у наших учнів.

Факти, які вже тепер можна зауважувати, змушують припускати, що прийде час, коли будуть наші школи, будуть діти, а не буде кому їх вчити. Учителі зі „старими методами" відходять. Шкільна Рада, Т-во „РіднаШкола" і Учительська Громада бачать це і стараються зарадити цьому. Влаштовують педагогічні курси, які підготовляють учителів до праці в рідних школах. На курси записуються люди старшого і середнього віку, що прибули з Европи з певним загальним знанням, а на курсах

(Закінчення на стор. 3-ій)

У ТОРОНТІ ВІДБУЛАСЯ ДЕСЯТА ЗУСТРІЧ ЛЕМКІВ

20 і 21 червня 1970 р. відбулася в Торонті Десята Зустріч Українців Лемківщини, щоб запротестувати в ОН та в урядах ЗСА і Канади проти виселення та ґеноцидної акції комуністичної Польщі супроти українського населення з нашої зеленої Лемківщини, Посяння, Холмщини й Підляшшя, започаткованих 25 літ тому. На ділових нарадах провідне членство „Організації Оборони Лемківщини" обговорювано також справу допомоги переселенцям у Польщі та організаційні справи в ЗСА і Канаді.

В обох днях Десята Зустріч відбувалася в авдиторії УНО при вул. Коледж 297, у якій взяло участь коло 400 осіб. У програму Десятої Зустрічі входили такі точки:

1. Виставка образотворчого мистецтва, літератури й документів та народної ноші Лемківщини;

2. Пресова конференція з українською й торонтською англомовною пресою;

3. Ділові наради провідного членства „Організації Оборони Лемківщини";

4. Бенкет з привітаннями, головною доповіддю і мистецькою частиною.

Завдяки Торонтському Відділові ООЛ у проводі з Т. Гуличем — Десята Зустріч була зорганізована зразково й продумана до найменших подробиць.

На лемківській виставці можна було побачити не тільки народну ношу й образотворче мистецтво, але й фотографії, газети, книжки й цінні документи, навіть ще з під-австрійських і підпольських часів, призбирані любителем мистецтва Вол. Лесняком.

Пані Саноцька виставила лемківську народну ношу, що зацікавила відвідувачів, а головно жіноцтво.

На окрему увагу заслуговували виставлені образотворчі картини, покійного лемківського мистця Никифора з Криниці, які призбирав заслужений діяч Лемківщини в ЗСА — Степан Пельц. Тут ви бачили чудові лемківські церкви, розмальовані мистцем Никифором. Тут — церква в селі Криниця (збудована 1872 р.), церква в селі Солотвина збуд. 1887 р.) та церкви сіл Берест, Височа, Поляни, Мухначка, а далі картини з побуту Лемківщини.

Окремо виставлені олійні картини красвидів Лемківщини Дарії Онищук і фота церков ред. Ю. Тарновича.

Наші лемки показали також, як належить влаштувати пресову конференцію. Вміло, по-фаховому, проводив нею проф. д-р Іван Гвозда, викладач політичних наук на американському університеті. Він зреферував присутнім журналістам політику ґеноциду комуністичної Польщі, справи повороту українців на свої рідні землі та роздав виготовлені пресові повідомлення, включно з мапами українських окраїн — Лемківщини, Посяння, Холмщини й Підляшшя, звідки виселено наше населення.

На пресконференцію прибули репортери трьох англомовних щоденників Торонта, редактори українських газет і радіомовлень. З щоденника „Телеграм" був Гері Ралф, зі „Стар" — Дейв Скат, з „Глоб енд Мейл" — Том Кеґні. 22 червня у всіх трьох щоденниках Торонта появилися обширніші повідомлення з пресконференції. До організування пресової конференції причинився член Торонтського Відділу ООЛ Степан Баб'як.

З української преси були приявними на пресовій конференції редактори: В. Левицький, д-р О. Яворський, М. Королишин, Ю. Тарнович, О. Тарнавський, І. Еліяшевський, з радіо — І. Менделюк і М. Кукса.

Після пресової конференції — провідні члени ООЛ у проводі з головою проф. д-ром І. Гвоздою відбули ділові наради, на яких обговорювали справи дальшої організаційної діяльности лемків у ЗСА і Канаді, культ.-освітні проблеми, видавничу діяльність та справи допомоги потребуючим на рідних землях і переселеним на „відзискані землі" в Польщі.

На бенкет, який приготував Відділ ООЛ в Торонті власними силами — прибуло коло 400 осіб. Господарем бенкету був член Торонтської Управи ООЛ М. Федак. За головним столом засіли почесні гості — знані церковні й громадські діячі: Впреосв. Владика Михаїл — архиєпископ Православної Церкви Східньої Канади, Преосв. Владика Кир Ісидор — єпископ УКЦеркви, прелат о. д-р В. Кушнір — президент КУК, о. прот. К. Ференців — парох прав. церкви св. Володимира, о. Б. Остапович — парох церкви св. Михаїла в Ню Торонті, д-р І. Гвозда — голова ГУ ООЛ і професор університету в ЗСА, мґр М. Дупляк — секретар ГУ ООЛ, д-р Р. Олійник — журналіст і головний промовець на бенкеті та ін.

На бенкетовій залі були присутніми також представники українських громадських організацій і установ та представники української преси.

Присутніх привітав голова ГУ ООЛ — проф. д-р І. Гвозда, після чого Впреосв. Владика Михаїл провів молитву.

Програма бенкету була дбайливо розподілена, пов'язана й коротка з двома частинами. В першій частині відбулося представлення почесних гостей, яке провів господар бенкету М. Федак. Після того було бенкетове прийняття з привітальними промовами — Преосв. Владики Ісидора, о. д-ра В. Кушніра та І. Білинського. У другій частині був концертовий виступ Дівочого хору „Веснівка" під диригентурою Квітки Зорич - Кондрацької з фортепіяновим супроводом Зені Куппети, скрипкове сольо Тараса Баб'яка з фортепіяновим супроводом Зенона Лаврищина, рецитація В. Антонича, Валі Гвозди, привітальна промова Впреосв. Михаїла та головна промова на бенкеті д-ра Р. Олійника.

Мистецьку частину виконали молоді сили. Хор „Веснівка" мав дуже багато фахових рецензій мистецьких критиків. За лемківські пісні — присутні оплескували дівочий хор і не пускали зі сцени та змусили до додаткових пісень.

Молодий скрипаль вив'язався задовільно, хоч вибрав важкувату річ Моцарта-Крайслера „Рондо". Тарас Баб'як, син лемківського діяча, є надійним скрипалем, хоч ще дуже молоденьким, і при дальшій наполегливій праці з певністю завоює торонтську сцену. — Рецитація пані Валі Гвозди — вірша Богдана І. Антонича „Пісня про ізгоя" — добра. У рецитаторки голос лунав дзвінко, з милозвучною вимовою і наголосами. Кінцеві рядки вірша „Я вертаюсь, Україно моя" прозвучали для зібраної публіки підбадьорюючо.

На Десяту Зустріч Лемків надіслали своє привітання визначні державні, політичні й суспільні діячі. Між ними склали привітання: прем'єр Канади П'єр Трудо, президент ЗСА Р. Ніксон, Верх. Архиєпископ Йосиф Сліпий, Преосв. Ісидор, Впреосв. Михаїл, КУК — Відділ у Торонті та інші.

Закінчилась Лемківська Зустріч у Торонті. Українські Церкви, організації та установи, гуманні державні й політичні діячі, і люди доброї волі дали підтримку членам ООЛ у їх справедливих змаганнях і гуманних починаннях для скривджених і насильно виселених сестер і братів прабатьківської Лемківщини.

За взірцеве проведення Десятої Зустрічі треба висловити признання Управі Торонтського Відділу ООЛ, а зокрема його голові Т. Гуличеві, заст. голови М. Федакові, культ.-освітньому референтові Ст. Баб'якові, як і іншим членам та жінкам за справність у часі бенкету. Цілу нашу Десяту Зустріч зробили ми для дальшої допомоги нашим сестрам і братам, розкиненим по цілому світі. (ел)

(„Лемківські Вісті", Торонто).

У МОНТРЕАЛІ ВІДБУВСЯ КОНҐРЕС ЦеСУС; ОЛЕГ РОМАНИШИН ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

про інтелектуальний фермент в Україні, а д-р М. Сосновський про СКВУ і актуальні проблеми українського громадського життя. В панелях приймали участь: Богдан Кравченко (Канада), Роман Петришин (Канада), Андрій Гайдамаха (Европа), Олег Воловина (Арґентина) та Андрій Чорнодольський (ЗСА), а від старшого громадянства о. д-р Іван Мончак, проф. д-р Володимир Янів та проф. д-р Петро Біланюк. Комісії приготовили резолюції, що їх опісля розглянув і схвалив Конґрес.

Маніфестація за волю

В суботу, 23-го серпня ввечорі, учасники Конґресу та місцеві студенти в кількості понад 350 осіб влаштували мирну демонстрацію біля приміщень совєтського консуляту в Монтреалі, домагаючись звільнення ув'язнених в Совєтському Союзі українських діячів та політичної незалежности для України. Про цю маніфестацію, як і про сам Конґрес широко інформувала місцева англо - фракомовна преса та радіо ,як і крайові пресові аґенства.

Нові Керівні Органи

На внесок Номінаційної Комісії Конґрес обрав нові керівні органи ЦЕСУС на найближчі три роки в такоскладі: Олег Романишин (Канада) — президент, Зенон Зварич (КанадаГ секретар, Дарія Антонишин (Канада) — референт преси та інформації. Квітка Семанишин (ЗСА) — скарбник, Йосип Рошка (Европа) — референт зовнішніх зв'язків. Згідно із статутом ЦЕСУС, до його проводу входять в характері віце - президентів голови усіх крайових студентських союзів та ідеологічних студентських організацій. До Контрольної Комісії були обрані: Богдан Футей, Анна Ластовецька, Степан Кусь, Роман Петришин та Юрій Кульчицький, а до Товариського Суду: Андрій Чорнодольський, Андрій Гайдамаха, Олег Воловина, Богдан Кравченко та Олег Новаківський.

В рямках Конґресу відбувся студентський баль та концерт з виступом відомого студентського басового квартету з Відня.

Конґрес рішив, що Централя ЦЕСУС в найближчій трирічній каденції буде в Канаді.

НОВА ДРУКАРНЯ „ВІЛЬНОЇ ДУМКИ"

Сідней, Австралія — Видавнича Спілка, що видає ілюстрований тижневик „Вільна Думка", придбала нове приміщення для редакції та друкарню за понад 20 тисяч долярів і тепер вартість усього її майна становить 47 тисяч долярів. 250 громадян із Сіднею відвідали те нове гарне й просторе приміщення. Для друкарні закуплено три нові друкарські машини різного розміру типу „Гайдельберг" і два модерні лінотипи.

ПАМ'ЯТНИК ЛЕСІ УКРАЇНЦІ

У той час, як у Києві вже втретє проголошено „республіканський конкурс" на проєкт пам'ятника Лесі Українці в Києві, у місті Одесі, без проголошування конкурсу, громадськість вирішила поставити пам'ятник великій українській поетці. В серпневих числах газет було повідомлено, що „в Одесі, на площі Совєтської армії, буде встановлено скульптурний бюст Лесі Українки. Мистець Р. Палецький ознайомив широку громадськість із своїми декоративними розписами за мотивами „Лісової пісні".

ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

здобувають фахове знання. На курси вписуються також молоді вчителі, що кінчили Школи Українознавства і американські школи. Мало їх кінчить курси, а ще менше включається до праці в рідне шкільництво. Різні причини, а найважніше, на мою думку, брак терпеливости вивчити добре українознавство, незаінтересованість у праці в наших школах, бажання мати вільну суботу.

„Молоді українські учителі бажають конкретної дії, а не розмов та безконечних теоризувань", — каже одна стаття. Однак, не каже, де і як ті теорезування відбуваються. Різні категорії працівників мають свої станові організації, мають учителі Учительську Громаду, але молоді вчителі не дуже спішаться прийти до нас, а лише в професійній організації можна подискутувати над новими методами, за якими багато людей тужить. Дуже відрадне явище, що в Ню Йорку молоді українські вчителі мають Об'єднання Українських Учителів (старі не мають, з ними Об'єднання Українських Педагогів у ЗСА має приятельські зв'язки). Ми просимо молодих учителів до праці в школах українознавства, де нема теоретизування, а є конкретна дія. Якщо вони були б разом з нами в наших школах, то може б і ми, старі, від них дечого навчились.

(Кінець)

Успіхи нашої молоді

5-го червня 1970 року у місті Зайоні, Іллиной, відбулося урочисте вручення свідоцтв про закінчення гайскулу. Закінчили школу 456 учнів, а з них першим найкращим учнем і автором прощальної промови є Петро Фещенко - Чопівський, який промовляв на тему „Як сплатимо борг?"

Петро Фещенко - Чопівський народився 18-го жовтня 1952-го року у Чикаґо. Це син доктора медицини Юрія і Софії Фещенко - Чопівських, що мешкають у місті Зайоні; він має ще 2-ох братів: Юрка і Андрія та сестричку Ліду. На протязі 4-ох років гайскулу був відмінним учнем. У другій клясі гайскулу Петро був вибраний на члена „Почесної суспільноти. Петро і його молодший брат Андрій були членами Студентського Сенату. Петро був президентом клюбів: німецького, атлетичного й латинського. У 1969 році Петро був вибраний на представника до табору „Бою стейт" де широку Американський Леґіон відзначає найбільш свідомих хлопців стейту Іллиной. На цьому таборі Петро був вибраний на „зразкового громадянина" з-поміж 1 200 хлопців.

У місяці квітні 1970 року у гайскулі п'ятистейтова (Огайо, Індіяна, Айова, Іллиной, Вісконсин) Комісія Педагогів вибрала 800 найкращих учнів, а з них 25 особливо найздібніших під кожним оглядом. Петро був серед цих 25 Фіналістів і одержав щит з написами. Клюб бизнесменів округи вибрав Петра Чопівського на свого „хлопця року 1970".

Петро Фещенко-Чопівський

Петро був 2 роки сталим кореспондентом місцевої „Зайон - Бентон Нюз", дописуючи на шкільні теми і редактором спортової сторінки у шкільній газеті і в кінці роник шкільної газети, дістав трофей. На протязі 4-ох року, як найкращий працівків в гайскулі Петро був визначним грачем у кошиківці і був вибраний до Почесної дружини кошиківки Стейту Іллиной.

У квітні 1970 р. під час „Студентського Дня" в місті Зайоні, коли гімназійна молодь „перебрала в свої руки" міський уряд, — Петро виконував обов'язки предсідника міста Зайону.

Петро прийнятий до Принстонського коледжу і буде студіювати медицину. Петро володіє в слові і в письмі українською мовою і є свідомим українцем. Петро і його родина, сім осіб, є членами Українського Народного Союзу.

ДО „ДІЯЛОГУ МІЖ БРАТАМИ" — ПРО „ГРЕКО-КАТОЛИКІВ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Впродовж 50 років кожна новинка про наші парафії виходила під назвою „грік кетолік". Помножіть тижні й роки через сто тисяч і матимете мільйони вісток про греко - католиків, але нічого про українців чи українські парафії. Щойно за останніх 20 років подекуди змінилося на краще. Але треба ще два покоління, щоб дійсно змінити опінію чужинців про нас, що з колишніх греків стають українцями. Чи думаєте, що такий стан є тільки в околиці твердого вугілля?

Розгляньтеся і прислухайтеся по більших містах, і побачите, що й там не багато краще. Ось приїхала з Чикаґо італійка тут народжена. Захворіла, і припадково зустрічаю її в шпиталі. З розмови виходить, що її муж — наш чоловік. „А до якої церкви ходите?" — питаю, — „До грецької", — відповідає, — до св. о. Миколая"... Але зустрічаємо одного разу справжнього грека в крамниці. Він чує, що розмовляємо не англійською мовою, і питає, до якої церкви належимо. Відповідаю, що до української в Майнерсвіллі. На те він: „О, то ви говорите по-російському!". Щойно, як порівняв я того грека з турком, він змінив свою думку. Чи думаєте, що це відокремлений випадок? Ідіть між чужинців, і побачите на кожному кроці звихнену про нас ідентичність.

Оповідає сусід подібний випадок, що його досвідчив на конференції 17-ох православних душпастирів у стейті Коннектикат. Наш отець представляється як парох української православної церкви. На те грецький священик завважує: „О, то ви є рашен!" Отець запротестував і вийшов зі залі. Ось так нас трактують: одні називають греками, а греки мають нас за росіян! Так нам віддячуються за слово „греко". Чим же греки заслужили собі в нас, щоб ми помножували їх кількість, а чинили самі собі кривду? З історії знаємо, що греки радше вислуговувались москалям, а не нам, українцям. Тож уже пора, щоб ми навчилися і вірно трималися одної назви нашої Церкви, з якої кожний, свій і чужий, міг би без сумніву і легко пізнати нашу індентичність. І треба позбутися нам усім колишньої назви з австрійських, польських чи російських часів — „греко - католик", бо вона завдала великої шкоди для всієї української спільноти в вільному світі.

Ось минулої неділі кандидат на губернатора Пенсилванії, промовляючи на „Литовському Дні", вичислив майже всі тут живучі національності, крім нас, українців. Хоч нас тут не мало. А чому? Бо сотні років нас не знали або знали під чужими іменами, яких декому це сьогодні „тяжко" позбутися. Бо слово „греко" причепилось до нас, як реп'ях до кожуха, і ми не відчуваємо потреби його цілковито позбутися. Не чужинці, а ми самі, свідомі та несвідомі, винні в тому, що прикриваємося чужим пір'ям.

Якщо хочемо самостійної України, якщо стараємося мати свій власний Патріярхат, то мусимо самі вживати й інших, зокрема наших дітей та внуків, привчати до одної назви не тільки для нашої Батьківщини — України, але також для наших Церков — Українська Католицька й Українська Православна Церква. Та сама засада повинна зобов'язувати всі наші церковні організації та інституції. Таким чином дещо надолужимо за втрачене в минулому й затримаємо українську індентичність.

Українська громада Йонкерсу приготовляється до відкриття нового УНДому

Будова Українського Народного Дому в місті Йонкерсі. Н. И., почата весною 1969 р., добігає до кінця і Комітет Будови Дому горячково приготовляється до його посвячення та відкриття, призначеного на неділю, 20 вересня 1970 року. В цих останніх тижнях перед відкриттям Дому Комітет Будови Дому, головою якого є п. Дмитро Івасютин та Будівельна Комісія, яку очолює п. Михайло Шашкевич, напружено працюють, щоб будова Дому до того часу була закінчена.

Для успішного переведення посвячення, відкриття та передання для загального громадського користування того прекрасного Українського Народного Дому в Йонкерсі, що коштуватиме коло 300 тисяч дол., та який буде осередком всього українського виховного, культурного, громадського і політичного життя великої місцевої української громади, створено Комітет відкриття Українського Народного Дому", що його очолив відомий політичний діяч, п. Лев Футала. Цей Комітет займається всіма справами, зв'язаними з з підготованням та переведенням посвячення та відкриттям Дому.

Комітет Відкриття запляпував влаштувати з нагоди посвячення Українського Народного Дому велику національно - мистецьку імпрезу, на яку запрошені найвищі українські церковні і громадські особистості та політичні діячі міста Йонкерсу і стейту Ню Йорк. Вислано запрошення Преосв. Йосифові Шмондюкові, стемфордському Єпископові, а з американських політичних діячів, мейорові міста Йонкерсу, Дел Белловї, губернаторові нюйоркського стейту Нелсонові Рокефеллірові, його заступникові Малколмові Вілсонові та іншим. Мейор Дел Белло і заступник губернатора Малком Вілсон, що є уродженцем Йонкерсу, вже повідомили, що візьмуть участь у відкритті, а губ. Рокефеллер заявив, що хоч внаслідок виборів його час дуже обмежений, він сподівається бути приявним на посвяченні.

Програма ідвкриття почнеться Службою Божою о год. 10-ій в церкві св. Михаїла при 25 Чеснат вулиці, а посвячення та відкриття Дому, що находиться при 301 Пелісейд евеню, відбудеться о год. 1.20. Зараз після посвячення почнеться Бенкет з мистецькою програмою, у якій візьмуть участь: великий хор „Кобзар" з Філядельфії, солістка Зінаїда Бундзяк і танцювальний гурток при місцевому Осередку Спілки Української Молоді Америки під проводом п. Володимира Уздейчука.

Український Народний Дім у Йонкерсі має два поверхи: на першому поверсі приміщені ресторан, Українська Федеральна Кредитівка, СУМА, менші три залі для вжитку місцевих українських організацій та інші потрібні приміщення; на другому поверсі знаходиться простора заля на 700 сидячих місць із сценою та кухнею, у якій будуть відбуватися імпрези, збори, забави, весілля тощо. Заля ця є одною із найбільших, найкращих і наймодерніших в Йонкерсі; в ній відбуватимуться всі українські імпрези, а в незайняті українськими імпрезами суботи й неділі, її будуть винаймати на весілля, забави чи зібрання також чужим людям або організаціям, приходами з яких буде сплачуватися і вдержуватися дім.

В Українському Народному Домі в Йонкерсі будуть приміщуватися такі місцеві організації: Осередок Спілки Української Молоді Америки (СУМА), 11-ий Відділ Організації Чотирьох Свобід України. Товариство колишніх вояків Української Повстанчої Армії (УПА), 2-ий Відділ Організації Оборони Лемківщини, Федеральна Кредитова Кооператива СУМА і Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України.

Український Народний Дім в Йонкерсі буде діяти на незаробітковій, народній основі, а це значить, що ніхто не буде користуватися його прибутками. Дохід із заробітків в українському Народному Домі в Йонкерсі буде йти спершу на сплату позичок, а пізніше на оплату виховання молоді та на пожертви на різні українські культурно - освітні й добродійні цілі.

Хоч українська громада в Йонкерсі досить численна, то якось так склалося, що досі не мала репрезентативного Народного Дому чи Ценнтралі, де зосереджувалося б українське культурне, громадське та політичне життя. Раніше мали йонкерські українці невеличний Народний Дім при Вашинґтон вулиці, який перед кільканадцяти роками був розвалений внаслідок будови великих мешканевих домів в тій околиці. Пізніше місцевий Осередок Спілки Української Молоді Америки був придбав невеличкі два доми при Непперген евеню, які забрав стейт, бо тою околицею буде проходити поширена дорога. Ці доми були малі, не мали відповідних заль, не відповідали великій українській громаді в Йонкерсі.

Щойно новий Український Народний Дім при Пелісейд евеню зовнішнім виглядом і внутрішніми приміщеннями, перш усього великою модерною залею, та положенням в одній з карих околиць міста, вповні відповідає своїй назві.

Ст. Ж.

Відбулась нарада Отців Василіян у Прудентополісі

Прудентопіль, Бразилія. — Нарада, або Капітула Отців Василіян відбулась у м. Прудентополі і на ній головно розглядали нові правила та опрацювали правильники для кожної области країни, з врахуванням місцевих особливостей, можливостей та завдань. У нараді взяли участь наступні оо. Василіян: Йосиф Приймa — протоігумен, протоконсультор Р. Лотоцький, ген. консультор И. Роґа, протоігумен П. Бальцар, оо. Є. Корчагин, В. Бурко, М. Іванів, А. Купіцький, П. Крайчий, М. Пенцак, І. Баран, Т. Олійник, І. Бардаль, брат Прокіп Верета. Капітула вибрала трьох кандидатів на нового протоігумена Отців Василіянського Чину в Бразилії, з яких Головна Управа згодом визначить одного протоігумена, себто настоятеля провінції. ОО. Василіяни провадять у Бразилії видатну духово - релігійну і національно - культурну діяльність серед української громади.

В Криму відкрили велетенську печеру

„Найглибшу на Україні печеру відкрила група Феодосійського туристичного клюбу „Кара-Даґ", сказано в „Культурі і Житті" з 16 серпня: її глибина 281 метр, довжина основного входу — 774 метри". Вхід у печеру виявили випадково, біля озер - близнят Гіз-ґель у Криму. Печера являється підземним руслом висохлої річки, де все закам'яніло в білому гарному вапняку: скам'яніли водопади, силави, великі раковини, один сталакит нагадує високу жіночу постать у білокремовому вбранні. Відкривачі назвали ту печеру „Солдатською", як сказано в пресі, „на честь совєтських воїнів". До нині про печеру знали раніше хіба старі господарі Криму, татари, жадний совєтський солдат там не бував.

Праця
MALE

WESTERN SUFFOLK SCHOOL DISTRICT
has openings for
CLEANERS 4-12 SHIFT
Steady, good salary plus fringe benefits. Reasonable English required.
CALL:
516 266 1240, Ext. 205

CABINET MAKERS & MACHINE HAND
Union shop.
Midhattan Woodworking Corp. in Old Bridge, N.J.
(212) 924-1567 (201) 727-3020

MAN TO OPERATE FILM PROCESSING MACHINES
Nights from 5 p.m. to 1 a.m. $3.00 per hour starting salary while learning. Other good benefits.
Call 9 a.m. to 6 p.m.: (212) 581-2040

Автомобільна комбінація: МУЖЧИНА ДО НАПРАВИ І МАЛЮВАННЯ КАДОБІВ
досвідчений у вирівнюванні металу і замальовуванні плям. Праця лиш при нових автах, на дві зміни. Основна платня і додаткові винагороди. Платні різні бенефіти. Добра нагода для здібного фахівця. Потрібні рекомендації. Телефонувати: (201) 589-5656 між 7 ранку і 3:30 по пол.
PREDELIVERY SERVICE
888 Doremus Avenue
Newark New Jersey

FARM WORKER
Single man preferred. Must speak English. Heavy physical labor, experienced livestock and vegetable farming. Must be healthy and sober. Good salary plus room. Call weekdays (201) 779-1660 9 a.m. to 5 p.m.. Call Sat.&Sun.: (201) 291-2919

FIRE MAN
BLUE - BLACK
OR ANY LICENCE
TOP PAY — STEADY
FOR TEXTILE PLANT
CALL:
(201) PR 9-1660

WANTED
UTILITY OPERATORS
Men for 3 shifts. No rotating. Shift differential. $3.00 per hour day shift. Blue Cross, Medical, Surgical Health Insurance. Paid holidays.
PHONE:
(201) 225-0525

Праця
HELP WANTED FEMALE

MAID
ALL AROUND — FOR WEEKENDS
Work in elegant home in Middletown, N.J. Can lead to full time position for one who likes to cook. Call weekdays 9 a.m to 5 p.m.:
(201) PR 9-1660
Weekends: (201) 291-2949

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 30-го СЕРПНЯ, 1970:

ІСТОН, Па. — Загальні Збори Т-ва ім. Е. Коновальця, Відд. 438, о год. 2-ій по полудні в залі УКЦеркви св. Духа при 1-ій вулиці в Вест Істоні. Збори скликається тому, що дотеперішній секретар Стефан Терлецький зрезиґнував з секретарства, а касир Стефан Терлецький (старший) є тяжко хворий. Проситься всіх дорослих членів Відділу прибути на збори і вибрати нову управу. В зборах візьме участь головна радна та голова Окружного Комітету УНСоюзу Аллентавнської Округи пані Анна Гарас. — За Управу Відділу: Василь Франт — голова.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
Д-ра И. МІЛЛЄРА
ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже за кілька годин, а найдальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 3 пачки тільки — $20.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC. Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

Питайте у всіх книгарнях за нововиданою книжкою

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

Автор
МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

— лікар, журналіст, громадський діяч — представляє визрівання національної свідомости на Волині, прихід окупантів — совєтських і німецьких — і боротьбу проти них.

Для багатьох розкриває незнану панораму героїчних дій українських повстанців на Крем'янеччині в роках 1942-43.

288 сторін друку. Ціна $3.50 в м'якій оправі.

"SVOBODA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ПІСЛЯ ТОРНАДО В СУДБУРАХ

Містечко Судбури в канадійській провінції Онтеріо, в якому живе також багато українців, зазнало в четвер минулого тижня важких знищень від торнадо, який спустошив цю місцевість й околицю. Згинуло внаслідок торнадо п'ятеро людей. На фото спереду скинутий гураґаном дах будинку. На дальшому пляні — мешканці направляють пошкоджений будинок.

В Україні призначили ще одного „міністра"

Київ. — Після повідомлень з рамени Президії Верховної Ради УССР, з підписами голови Президії О. Ляшка і секретаря А. Зленка, про призначення ними — бо Верховна Рада УССР останнім часом не збиралась, — нових так зв. міністрів молочної і м'ясної промисловости УССР та торгівлі УССР, надійшло ще одно повідомлення про зміни в керівних функціонерських колах у Києві. В повідомленні „Культури і Життя" з 16-го серпня говориться, що названа вище Президія „постановила призначити тов. Скачка Миколу Артемовича головою Державного Комітету Ради міністрів УССР по телебаченню і радіомовленню". Київська преса не інформує, що сталося з попереднім головою такого „державного" Комітету в справах радіо й телевізії в Україні, як не було й інформацій про долю попередніх „міністрів", з ні біографічних відомостей про новопризначених.

I am an American. Do not fold, spindle, or mutilate.

Being an American is comfortable.

After all, we do have more than any other country in the world.

But sometimes we get too comfortable. We take our leisure and our prosperity and our freedoms for granted. Sometimes we have to be reminded that it wasn't easy for us to get where we are. That the freedoms we enjoy weren't handed to us on a platter.

Of course, the great majority of Americans have great pride in their country.

Millions of them show their pride by buying U. S. Savings Bonds.

Through regular purchases where they work or bank, they've helped preserve our freedoms by investing in their country.

At the same time, they've been storing up quite a nest egg for themselves.

U.S. Savings Bonds pay a guaranteed return. And your investment is backed by the full faith and credit of the United States of America.

Also, the interest on Series E Savings Bonds isn't subject to state or local income taxes.

You can defer federal taxes on E Bond interest until you redeem the Bond.

If your Bonds are lost, or stolen, or destroyed, we simply replace them without cost.

They're safe.

They're easy.

They're automatic.

And they're also a reminder. A reminder that we all have to work hard to keep what we have.

Investing in your country will do just that.

Think about U.S. Savings Bonds.

It's a way to keep our country from getting folded, spindled or mutilated.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace 'em.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.
SRD-2613B

Compliments of the Ukrainian National Ass'n and "Svoboda" Ukrainian Daily.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430. Має на продаж обмежену кількість АВТ ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗАС 966 в ціні $1,850.00. Уряд. год.: від понеділка до суб. 8:30-6:00 веч. В неділі в СЕРПНІ ЗАКРИТО.

Real Estate

ДІМ
з трьома спальнями, здатний на цілий рік, має 14 років. Приблизно 3/4 акра. Власна керниця. Гарний вид. Коло 6 миль від Елленвіллу. $17.000.
NIRENBERG-SPADA REAL ESTATE, INC.
115 So. Main Street
Ellenville, N.Y. 914-647-9130

Business Opportunity

ДОБІРНИЙ „СУПЕР МАРКЕТ"
при одному з головних американських шляхів. Першорядний торговельний будинок у відпочинковій оселі, відкритій круглий рік. Мушу продати. Подайте Ваші умови.
NIRENBERG-SPADA REAL ESTATE, INC.
115 So. Main Street
Ellenville, N.Y. 914-647-9130

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
2844 Westchester Avenue
NEW YORK, N.Y. 10461
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

КОВАЛЬЧИК FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ТАРЗАН, Ч. 6418. Тарзан і Наомі говорять про її недугу

Ловецький похід батузів почерез високі трави, „країни левів" щасливо кінчається для пораненої медсестри Наомі.

Я не знаю, любий Тарзане, що діятиму, коли не зможу знову користуватися своїми ногами! Я просто не буду нікуди годитися як спаралізована каліка.

Завтра, Наомі, дійдемо до оселі лікуючих мужів. Тоді будемо знати, що думають доктор Доміні і вождь Меду.

Вождь Меду? Той дикун?

Маю один секрет, Наомі. Хочу зберегти його... поки доктор Доміні не оглянув тебе!